

COLÒMBIA SETMANAL, del 5 al 11 de juliol del 2008
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB¹

COLÒMBIA: Una emissora suïssa va assegurar que fonts properes a l'operatiu de rescat dels 15 segrestats i presoners, en mans de les FARC, van revelar que per l'alliberament es va pagar 20 milions de dòlars, els quals van ser rebuts per "César", el responsable de la custòdia dels captius, i que EEUU va participar en els orígens de l'operació. A més fonts d'intel·ligència israeliana, van reclamar part de l'èxit de l'operació "Jaque", ja que membres del Mossad van donar assessoria i suport tecnològic als executors de l'operació. Aquestes declaracions van provocar un allau de declaracions oficials dels governs d'EEUU, Israel, França i Colòmbia, que van negar rotundament haver pagat pel rescat i a més Colòmbia va insistir que l'operació va ser planejada i executada de principi a fi per la intel·ligència de l'Exèrcit Nacional. Per la seva banda, el Ministre de Defensa Juan Manuel Santos va revelar que el Facilitador suís per l'acord humanitari Jean Pierre Gontard, havia incorregut en fets de summa gravetat, com el de transportar diners per a les FARC, pel pagament del segrest de dos ciutadans helvètics. Aquesta declaració va ser resposta per l'Ambaixador de Suïssa a Colòmbia, qui va assegurar que el senyor Gontard no és funcionari del Govern, pel que els seus actes i les seves declaracions no comprometen al govern del seu país. Va assenyalar que Gontard s'ocupa com a conseller extern amb un mandat relatiu a la recerca d'una solució humanitària. L'ambaixada diu que no té constància que Gontard transportés diners per a les FARC, malgrat reconèixer que si va intervenir per a l'alliberament dels dos segrestats. Posteriorment la Cancelleria de Suïssa va sortir en defensa de Gontard, a qui va reconèixer el seu treball i va oferir tot el seu recolzament. Pel seu costat, l'Alt Comissionat per a la Pau, Luis Carlos Restrepo, va anunciar la suspensió de la mediació que realitzava el grup de països facilitadors integrat per Espanya, Suïssa i França, al mateix temps que va dir que la confiança en els facilitadors estava trencada. El Comissionat, va declarar que d'ara en endavant el Govern buscarà el diàleg directe amb les FARC, sense l'ajuda de mediadors, perquè aquesta figura estava desgastada. Aquesta declaració va ser recolzada pel nou Ministre de l'Interior, Fabio València Cossio, qui va dir que el Govern buscarà parlar directament amb les FARC per a negociar l'acord humanitari, o per a iniciar un procés de pau. La Cancelleria francesa va declarar que es donava per notificada de la decisió i va reiterar la seva disposició a contribuir en la pau de Colòmbia, en la mesura que l'hi sol·liciti. *Caracol – Radio, CMI – Tv, Telesur – Tv, El Tiempo, El Nuevo Siglo, El país – España, El Nuevo Herald, 05 – 11/07/08*

D'altra part, mitjans de premsa van revelar fragments d'un comunicat signat per Alfonso Cano, el qual hauria estat emès un mes abans de l'operació "Jaque", en el qual les FARC expressen la seva disposició a sostenir encontres directes amb el Govern per a negociar l'acord humanitari. El comunicat conté, també, la designació d'Iván Márquez com a nou responsable del Front Internacional, funció que ocupava Raúl Reyes, i a Pablo Catatumbo com a nou responsable del Moviment Bolivarià per la Nova Colòmbia, organització política clandestina que dirigia Cano fins abans de la mort de Manuel Marulanda Vélez. D'altra banda, governs i personalitats del món van fer nombroses declaracions a favor de la pau de Colòmbia i per la llibertat dels segrestats. El líder cubà Fidel Castro, va celebrar l'alliberament dels 15 captius i va dir que mai haurien de ser segrestats els civils, ni mantingut com a presoners els militars en les condicions de la selva. Va dir, a més que no demana a les guerrilles que es desarmen, perquè qui abans ho van intentar en els últims cinquanta anys, han vist frustrats els seus desitjos de pau. Va clamar per la solució negociada del conflicte per a remoure les causes que originen la violència. La OEA en sessió extraordinària del Consell Permanent, convocada per sol·licitud de Colòmbia, va emetre una declaració en la qual protegeixen al govern del President Uribe en la recerca de la pau definitiva, i demanen als grups guerrillers que alliberin immediatament i sense condicions a totes les persones segrestades. Per la seva banda, Nicaragua va expressar el seu desacord amb la declaració, al considerar que actualment no es donen les condicions entre les guerrilles revolucionàries i el govern d'Álvaro Uribe, pel que no es pot exigir un cessament al foc i molt menys un desarmament unilateral, sense que prèviament hagi cursat un procés de diàleg i negociació que doni garanties plenes a la vida de totes les persones alliberades i desmovilitzades. El President Daniel Ortega va dir estar disposat a donar suport al diàleg i la

¹ www.escolapau.org

negociació, quan el govern de Colòmbia ho estimi oportú. D'altra part la Conferència Episcopal colombiana, va dir que les FARC no tenen alternativa que alliberar, sense condicions, a tots els segrestats en el seu poder, per a això no es necessita un acord humanitari. Entretant, Tarcisio Mora, nou president de la Central Unitària de Treballadors, CUT, demana a les FARC atendre el clam dels colombians per a impulsar un veritable procés de pau i pactar amb el Govern un acord humanitari, que permeti la llibertat de totes les persones privades de la llibertat retornin a les seves llars i es posi fi al segrest. Per la seva banda el President d'Equador, Rafael Correa, es va congratular de l'alliberament dels 15 ostatges, però va advertir que el fet no canviarà la postura sobre les relacions amb el govern d'Álvaro Uribe. També va dir sentir-se molt dolgut per les declaracions d'Ingrid Betancourt donant suport a la incursió de l'Exèrcit de Colòmbia en sòl d'Equador, quan va realitzar l'atac contra el campament de Raúl Reyes. D'altra banda, l'advocat defensor de "Cesar", va declarar que el seu defensat, assegura haver vist els emblemes del Comitè Internacional de la Creu Roja, CICR, en la indumentària de les persones que van participar en el rescat dels 15 segrestats, i que a més la persona que va fer la filmació de l'operatiu es va presentar com a periodista de TELESUR – TV. El defensor va confirmar que el govern d'EEUU ja havia presentat al govern de Colòmbia, la sol·licitud d'extradició dels dos guerrillers capturats, "César i "Gafas", perquè compareguin davant la justícia d'aquest país pel delictes de segrest. L'advocat assegura que els tres agents d'EEUU captius i alliberats en l'operació "Jaque" eren presoners de guerra, que van ser capturats mentre realitzaven missions d'espionatge en els territoris controlats per les FARC, per la qual cosa al seu defensat no es pot jutjar pel delictes de segrest. Pel seu costat, el CICR a Colòmbia va emetre un comunicat en el qual nega haver participat en l'operació "Jaque" i agrega que no sabia que s'anava a realitzar. Entretant, la guerrilla de l'ELN, va dir que l'èxit de l'operació "Jaque" el govern ho utilitza com a "dopatge" per a dissimular la profunda crisi institucional que viu el país, però que una vegada passi l'impacte mediàtic reapareixerà la realitat nua de la crisi. Assegura, a més, que la necessitat de la pau és inobjectable, però que en les actuals circumstàncies no és possible un procés de pau real. *El Tiempo, Caracol – Radio, El Nuevo Herald, Telesur – Tv, La Prensa – Nicaragua, Granma – Cuba, 05 – 11/07/08*

La Cort Suprema de Justícia va obrir investigació contra l'expresidenta del Congrés de la República, Dilian Francisca Toro, per presumptes vincles amb el paramilitarisme. La Senadora, notable dirigent d'un partit que dona suport al govern d'Uribe, va ser assenyalada per caps paramilitars que van confessar haver donat suport a les campanyes polítiques de la parlamentària, en les seves aspiracions per a arribar al Senat. D'altra banda, l'alta Cort va anunciar que ha cridat a comparèixer com a testimonis al president Uribe Vélez, al Ministre de Defensa Juan Manuel Santos i a diversos caps guerrillers detinguts en presons del país, en el procés conegut com la "farcpolítica", que s'ha iniciat contra tres congressistes, pels seus presumptes vincles amb la guerrilla de les FARC. Aquest procés afecta a les Senadores Piedad Córdoba i Gloria Inés Ramírez, i al Representant a la Càmera Wilson Borja. *RCN – Radio, El Tiempo, 05 – 11/07/08*

El Síndic de Greuges de Pereira, Juan Carlos Vélez, va denunciar que per fam extrema molts joves, la majoria menors d'edat s'estan vinculant a organitzacions criminals relacionades amb el narcotràfic i els paramilitars com les Àguilas Negras. Va dir el funcionari que no són suficients les mesures de la policia, si no s'implementen programes d'inversió social i generació d'oportunitats en els sectors socials més vulnerables. Entretant, des de Cúcuta, diverses ONG van denunciar que en la zona de la frontera 300 joves entre 13 i 17 anys, van abandonar els seus estudis i són explotats laboralment, en activitats de contraban de queviures i de gasolina que porten de Veneçuela. Els denunciants reclamen a les autoritats locals i departamentals intervenir amb solucions per a evitar l'absentisme escolar, l'explotació del treball infantil i evitar un futur incert per als joves. *RCN – Tv, La Opinión – Cúcuta, Diario del Otun – Pereira, 05 – 11/07/08*

El cap paramilitar Ever Veloza, alies "HH", va confessar que Carlos Castaño va ordenar l'assassinat del periodista Jaime Garzón, per a complaure a uns militars que l'hi van demanar. HH havia revelat que totes les Convivir (Cooperatives de Seguretat) impulsades pel llavors Governador d'Antioquia Álvaro Uribe, havien estat controlades per les AUC fins a la seva dissolució. *El tiempo, El Espectador, Caracol – Radio, El Nuevo Herald, 05 – 11/07/08*